

Örebro kommun
kommun@orebro.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Navet
i Örebro kommun

2016-06-17

2 (8)

Dnr 43-2015:9327

Tillsyn i Navet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Örebro kommun under våren 2016. Navet besöktes av Skolinspektionen den 10 maj 2016 och den 11 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Av skolenhetens egen statistik för 2015 framgår att för årskurs 3 var andelen elever som nådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska 87 procent och 85 procent i matematik och samhälls- och naturorienterande ämnen.

I årskurs 6 varierade de genomsnittliga betygspoängen från 10,3 i svenska till 15,4 i bild. I riket är de genomsnittliga betygspoängen för dessa ämnen 13,6 i svenska och 13,7 i bild.

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2014/2015 nådde cirka 56 procent av eleverna i årskurs 9 kunskapskravet för betyget E eller högre i samtliga ämnen. Av eleverna som gick ut årskurs 9 läsåret 2014/2015 var cirka 70 procent behöriga för gymnasiets yrkesprogram och cirka 69 procent var behöriga för högskoleförberedande program. Det genomsnittliga meritvärdet var 189,3 i jämförelse med kommunens 219,2 och rikets 224,7. De genomsnittliga betygspoängen varierade från 6,3 i svenska som andraspråk till 14,8 i bild. Genomsnittliga betygspoängen för dessa ämnen i riket är i svenska som andraspråk 8,2 och bild 14,4.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-11-01
Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

2016-06-17

3 (8)

Dnr 43-2015:9327

Sammanfattande bedömning

Navet skola F-9 har en utbildning som till stora delar är utformad i enlighet med styrdokumentens krav. Rektorn behöver dock säkerställa att undervisningen är organiserad så att den bedrivs av lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Örebro kommun att senast den 1 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Örebro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att lärarna vid skolenheten är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns lärare vid skolenheten som inte är behöriga för den undervisning de bedriver.

2016-06-17

4 (8)

Dnr 43-2015:9327

Utifrån den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt av intervjuer med rektorn och lärare på skolan konstaterar Skolinspektionen att elever på Navet skola undervisas av lärare som saknar behörighet för den undervisning de bedriver.

Av intervju med rektorn framgår att organisationen av lärarnas undervisning utgår ifrån tanken att eleverna ska ha så få lärare som möjligt. Syftet från skolans sida är att skapa en trygg miljö för eleverna, med i huvudsak en lärare i varje klass. Beslutet att organisera lärarnas undervisning utifrån den principen utgår ifrån en långvarig dialog på skolan och rektorn planerar att fortsätta på samma sätt även till höstterminen. Några undantag finns gällande organisationen och det är lärarna i de praktisk- estetiska ämnena som undervisar utifrån behörighet, samt i några fall då övriga lärare delar upp undervisningen utifrån de ämnen de känner sig trygga med att undervisa i.

Vidare framgår av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av att det finns behöriga lärare på skolan i flera av de ämnen där undervisning idag utförs av obehöriga.

Skolinspektionen bedömer att detta inte överensstämmer med författningarnas krav. Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av proposition 2009/10:195 s. 262 framgår vidare att rektorn har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare används för sådan undervisning som läraren har utbildning för.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Örebro kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Örebro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

2016-06-17

5 (8)

Dnr 43-2015:9327

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rector ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rector, tillsam-

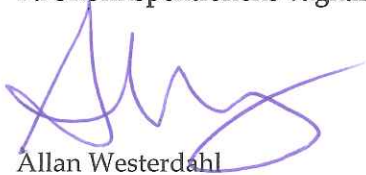
2016-06-17

6 (8)

Dnr 43-2015:9327

mans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Daniel Nilsson
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Navet

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2016-06-17

8 (8)

Dnr 43-2015:9327

Fakta om Navet

Navet skolas verksamhet omfattar förskoleklass, grundskola 1–9 samt fritidshem.

Vid skolan går cirka 400 elever. I förskoleklass går ca 20 elever, i år 1–3 går ca 90 elever, i år 4–6 går cirka 150 elever och i år 7–9 går ca 170 elever.

Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Biträdande rektor arbetar framför allt med verksamheten i årskurserna F–3. Skolenhetens inre arbete är organiserat i fem arbetslag, ett arbetslag för årskurs F–3, ett arbetslag för årskurs 4–6 och två arbetslag för årskurs 7–9. Utöver detta finns ytterligare ett arbetslag för specialpedagoger, skolsköterska och kurator. Varje arbetslag leds av en utvecklingsledare, som även ingår i skolans ledningsgrupp.

Fritidshemsverksamheten i Örebro kommun bedöms i ett övergripande huvudmannabeslut.